

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

TALOUSARVION PERUSTELUT 2023

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tiliryhmittäin

	(ei sisäisiä) TP2021	(ei sisäisiä) TA2022 (alkup.)	(ei sisäisiä) LTK2023	Muutos%
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	405 935	350 729	380 560	8,5
Maksutuotot	576 619	645 568	711 972	10,3
Tuet ja avustukset	716 948	709 393	560 991	-20,9
Vuokratuotot	8 670	117 075	120 800	3,2
Muut toimintatuotot	2 975	3 672	3 672	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 711 147	1 826 437	1 777 995	-2,7
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-10 945 814	-11 076 915	-11 922 526	7,6
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 048 944	-2 070 076	-2 376 787	14,8
Muut henkilösivukulut	-435 622	-429 651	-464 149	8,0
Henkilöstökulut yhteensä	-13 430 380	-13 576 642	-14 763 462	8,7
Palvelujen ostot	-1 894 555	-1 964 457	-2 039 505	3,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-440 897	-491 967	-522 710	6,2
Avustukset	-770 751	-749 757	-692 695	-7,6
Vuokrat	-29 087	-62 161	-154 709	148,9
Muut toimintakulut	-50 958	-43 555	-37 904	-13,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 616 628	-16 888 539	-18 210 985	7,8
TOIMINTAKATE	-14 905 481	-15 062 102	-16 432 990	9,1
Poistot ja arvonalentumiset	-471 574	-322 175	-271 052	-15,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-15 377 055	-15 384 277	-16 704 042	8,6
<i>Tuloslaskelma ei sisällä sisäisiä kuluja eikä laskennallisia eriä</i>				

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan tulosalueita on 13: opetuksen ja kasvatuksen hallinto, varhaiskasvatus, Kirkonkylän koulu, muu perusopetus, erityisopetus/laitoskoulut, yläkoulu, lukiokoulutus, Oulujoki-Opisto, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan hallinto, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut.

Varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan kahdessa päiväkodissa (Koivulehto ja Päivärinteen päiväkotit), yhdessä ryhmäperhepäivähoitokodissa (Tenavat) ja perhepäivähoidossa.

Muhoksen kunnassa on viisi vuosiluokkien 0-6 koulua (Huovila, Hyrkki, Kirkonkylä, Korivaara ja Laitasaari), yksi vuosiluokkien 7-9 peruskoulu, yksi vuosiluokkien 0-9 erityiskoulu, Oulujoen koulu (hallinnollisesti kuuluu yläkoulun alaisuuteen); Oulujoen perhekodin yksikkö) ja lukio.

Oulujoki-Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluita kuntalaisille.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajanpalveluihin kuuluu kirjasto, kulttuuri ja nuoriso- ja liikuntapalvelut.

Palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen tavoitteena on turvata laadukkaat ja tasa-arvoiset varhaiskasvatus-, perusopetus- ja lukiopalvelut kuntalaisille ja Muhokselle sijoitetuille lapsille ja nuorille. Oulujoki-Opiston vapaalla sivistystyöllä ja taiteen perusopetuksella on Muhoksen ja Utajärven kunnissa keskeinen rooli elinvoiman ja hyvinvoinnin luojana. Hyvinvointi -ja vapaa-aikapalvelujen tavoitteena on tarjota kuntalaisille tasapuolisesti ja kysyntää vastaavasti monipuolisia ja laadukkaita elämänlaatua ja terveyttä edistäviä palveluita.

Opetus- ja kasvatustalautakunta asettaa keskeiset tavoitteet toiminnalle hyväksyessään kuntakohtaisen opetussuunnitelman ja koulukohtaiset opetussuunnitelmat sekä varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat toimintasuunnitelmat ja muut hallintokunnan toimintaa ohjaavat asiakirjat. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta vastaa kulttuuripalvelujen, liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen, kirjastopalvelujen ja nuorisopalvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä. Lisäksi se vastaa mm. hyvinvoinnin lakisääteisten palvelujen järjestämistehtävistä sekä osallisuudesta ja järjestöavustuksista.

Muhoksen kunnanvaltuusto vahvistaa vuosittain kuntakohtaisen strategian, jonka pohjalta lautakunnat laativat sivistys- ja hyvinvointipalvelujen strategian. Strategia ja hallintokunnan asettamat tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi kirjataan ylös. Strategian toteutumista tarkastellaan osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen tuottavuutta parannetaan noudattamalla hallintokunnassa tarkkaa talouden seuranta ja annettujen resurssien tehokasta käyttöä. Talouden seuranta ja reagointia muutoksiin parannetaan edelleen myös yksikötasolla. Palvelutuotantoa kehitetään kunnanvaltuuston asettaman talousarvioraamin rajoissa. Mahdolliset lisämäärärahatarpeet tuodaan esille heti tarpeen ilmaantuessa.

Talousarvion 2023 suurimpia epävarmuustekijöitä on henkilöstön jaksaminen, koronapandemia, koulukuljetukset, erityisen tuen lapset ja oppilaat sekä varhaiskasvatuksen hoitopaikkojen järjestäminen.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen painopiste vuonna 2023 tulee edelleen olemaan henkilöstön jaksaminen, työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen. Työhyvinvoinnin kehittäminen on kaikkien organisaation jäsenten vastuulla, niin työntekijöiden, esimiesten kuin johdonkin. Jokaisella työntekijällä on omassa roolissaan mahdollisuus vaikuttaa niin omaan kuin työkavereiden työhyvinvointiin.

Muut sivistys- ja hyvinvointipalvelujen keskeiset painopisteet ovat uuden palvelutuotanto-organisaation yhteistyön kehittäminen sekä kunnille jääviin ja tuleviin tehtäviin vastaaminen eli palvelutuotannon ja yhteistyön kehittäminen, varhaiskasvatuksen päiväkotipaikkojen lisääminen sekä lasten ja oppilaiden ongelmien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niiden hoitamisen keinojen kehittäminen. Pyrkimyksenä on toteuttaa vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden koulunkäynti mahdollisimman pitkälti oman kunnan palveluna. Erityisopetuksen lähikouluperiaatetta ja integraation toteuttamista jatketaan; Tukea tuen järjestäjille -koulutuskokonaisuuden avulla.

Varhaisen tuen ja yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä; oikein kohdennetulla tuella vähennetään myöhemmässä vaiheessa tapahtuvaa nuorten syrjäytymistä ja varmistetaan osaltaan, että koko ikäluokka sijoittuu peruskouluopintojen jälkeen 2. asteen koulutukseen. Yrittäjyyskasvatuksen suunnitelmallisella kehittämisellä lisätään lasten ja nuorten kykyä ottaa ja kantaa vastuuta omasta tulevaisuudestaan. Lisäksi haasteeksi nousee opetusteknologian yhä suurempi merkitys koko hallintokunnassa, ja sen mahdollisuuksien tasapuolinen tarjoaminen ja hyödyntäminen eri puolilla kuntaa. Lisäksi haasteena on varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen.

Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on tuottaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa lapsen hyvinvointia tuetaan lapsen edun näkökulmasta hänen yksilöllisten tarpeidensa, vahvuksiensa ja mielenkiintonsa kohteista käsin.

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluiden toimia johdattaa Muhoksen kuntastrategia 2025:n visio, jossa Muhos on merkittävä kulttuuri- ja matkailukohde Rokua Geopark -alueella sekä Oulujokilaakson keskus, jossa viihtyisyys ja turvallisuus ovat avainasemassa. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on myös alueellinen yhteistyö muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa. Kunnan kulttuuripalvelut tukevat ja tuottavat palveluita yhteistyössä muiden luovien alojen yrittäjien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa siten, että se toiminnallaan vahvistaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta, identiteetin rakentamista, sivistystä ja virkistystä. Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa laajempaa kulttuuriohjelmää, ja Muhos on mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeessa, ja suunnittelee toimenpiteitä kulttuuripääkaupunkivuotta kohti.

Liikuntapalveluissa jatketaan liikuntapalveluiden, urheiluseurojen ja Pohjois-Pohjanmaan liikunnan säännöllistä yhteistyötä terveystuokunnassa, että kilpaurheilun testausohjelmalla. Muhoksen urheiluseurat ovat tiiviisti mukana tässä toiminnassa. Vuoden 2023 tavoitteena on edelleen kehittää Muhoksella kuntalaiset-kuntoon terveystuokunnan toimintamallin mukaista liikuntaneuvontaa. Ryhmäliikuntatoimintaa jatketaan yhteistyössä Oulujoki-Opiston kanssa. Kunnostetaan kunnan hiihtoladut ja luistelulentät talousarvion sallimissa puitteissa. Pyritään kehittämään ulkoliikuntapaikkoja talousarvion 2023 investointiohjelman mukaan.

Kannustetaan muhoslaisia hoitamaan kuntoa erilaisilla tapahtumilla, mm. Uu kesäksi kuntoon-kampanja uimahallilla. Muhoslaisia ikäihmisiä kannustetaan liikkumaan Voimaa Vanhuuteen-hankkeen avulla. Liikuntavälinelainaamon kehittämistä jatketaan yhteistyössä kirjaston kanssa.

Nuorisotilatoiminnan lisäksi palveluihin kuuluvat nuorten tieto- ja neuvontapalvelu, kansainvälinen toiminta, etsivä nuorisotyö, kerhotoiminta, nuorten kulttuuritoiminta sekä leiri- ja retkitoiminta. Kunnassa toimii nuorten oma vaikuttajaryhmä, nuorisovaltuusto, jonka toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston merkitys kasvaa kuntalaisten kuulemisen saralla. Nuorisotilan aukioloaikoja pyritään lisäämään ostopalvelusopimuksella jonkun yhteistyötahon kanssa. Osa toiminnoista järjestetään verkkonuorisotyönä, johon opetettiin koronan tuoman toimintakatkoksen aikana ja se todettiin toimivaksi. Kerhotoimintaa kehitetään siten, että koulut ja nuorisopalvelut tuottaisivat ainakin osan kerhoista yhteistyössä. Päihteiden käytön ennaltaehkäisyä jatketaan kunnan päihdetyöryhmän kanssa, jonka puheenjohtajana nuoriso-ohjaaja toimii ja järjestetään kaikki tapahtumat ns. nollarajatilaisuuksina. Vuoden 2022 lopussa alkaa Nuorten Ystävien ry:n vetämä nuorisotyön kehittämishanke, jossa mukana ovat Muhos, Utajärvi ja Vaala.

Kirjastotyön yksi perustavoite on lukutaidon kehittymisen ja lukemisharrastuksen tukeminen. Lasten ja nuorten kirjastotyön osalta ylläpidetään kirjaston ja koulujen välistä yhteistyötä. Uusin tehtävä liittyy yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistämiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuden, demokratian ja sananvapauden edistämiseen. Kirjaston toimintaa

tukee alueellinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen kirjastoverkko sekä muut yhteistyökumppanit. Tämän hetkisen suunnitelman mukaisesti kirjastotilojen perusparannus ja uudelleenjärjestely omatoimikirjastopalveluiden käyttöön saamiseksi toteutetaan kesällä 2023. Tilojen uudelleenjärjestelyssä halutaan ottaa huomioon erityisesti kirjaston merkitys tilana, yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Lasten ja nuorten palveluita halutaan myös parantaa ja tarjota heille tiloja ajanviettoon. Kirjaston toiminnan tavoitteena on kirjojen sisältöjen esille tuomisen lisäksi tarjota mahdollisuuksia viihtymiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

Palvelutuotannon muutokset ja toiminnan sopeuttaminen

Talousarvioesitys sisältää virkojen ja toimien osalta lukion ja perusopetuksen matematiikan tuntiopettajan, lukion ja yläkoulun yhteisen biologian, maantieteen ja terveystiedon päätoiminen tuntiopettaja, Oulujoen koulun erityisluokanopettajan viran lukuvuodelle 2023 – 2024, yläkoulun nivelvaiheen oppilaanohjaajan virka, yläkoulun erityisluokanopettajan virka, Kirkonkylän koulun erityisluokanopettajan virka lukuvuodelle 2023-2024, yläkoulun kolmannen pienryhmän koulunkäynninohjaaja lukuvuodelle 2023-2024, 2 lastenhoitajaa, yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja sivistys- ja hyvinvointipalvelujen johto- ja esimiestehtävän asiantuntija.

Hallinto

Toiminnan kuvaus

Hallinnon menot sisältävät sivistys- ja hyvinvointilautakunnan, hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan ja koulutoimiston menot (toimialajohtaja, toimistonhoitaja ja johtava koulunkäynninohjaaja).

Palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinnon tavoitteena on yhteistyön ja hyvän hallinnon edellytysten kehittäminen, sisäisen valvonnan toteuttaminen ja palvelujen toteuttamista selkeyttävien ohjeistusten laatiminen yhdessä esimiesten ja kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan kanssa. Hallinto panostaa asiakaspalveluun ja avoimeen tietoon kuntalaisille sekä oman organisaation työntekijöille. Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinto avustaa kuntalaisia päätöksentekoon liittyvien lomakkeiden käytössä, ohjeistaa oikaisunhaussa ja erilaisissa laskutukseen liittyvissä asioissa. Toiminta edellyttää entistä tiivistä yhteistyötä kuntalaisten ja muiden hallintokuntien kanssa, varsin soten lähdettyä kunnasta pois, jotta sivistys- ja hyvinvointipalvelujen tavoitteet saavutettaisiin.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinnon painopiste vuonna 2023 tulee olemaan henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen.

Projektit

Projekteilla toteutetaan sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta asettaa kunkin projektin kehittämistavoitteet projektisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Perusopetuksen projektit on toteutettu siten, että ne on sijoitettu opetustoimen hallinnon talousarvion alaisuuteen. Koronaviruspandemia (COVID-19) on vaikuttanut valtionavustustoimintaan. Osalle hankkeista on saatu jatkoaikaa.

Vuonna 2023 sivistys- ja hyvinvointipalvelut toteuttavat seuraavia kehittämisprojekteja:

- Valtionavustus koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseen esi- ja perusopetuksessa (278 000 euroa valtionavustusta lukuvuodelle 2022-2023, omarahoitusosuus vuonna 2023 on 32 448 euroa)
- Valtionavustus koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseen varhaiskasvatuksessa vuonna 2023 (84 800 euroa valtionavustusta vuosille 2022-2023 (84 800 euroa valtionavustusta vuosille 2022-2023, omarahoitusosuus vuonna 2023 on 10 600 euroa)
- Valtion erityisavustus perusopetuksen sitouttavan kouluuyhteisötyön pilotointiin (SKY II, neljän kunnan hanke), (32 500 euroa Muhoksen valtionavustus vuosille 2022-2023, omarahoitusosuus vuonna 2023 on 4 062,50 euroa)
- Valtion erityisavustus perusopetuksen sitouttavan kouluuyhteisötyön pilotointiin (SKY I, neljän kunnan hanke), (150 000 euroa neljän kunnan summa),
- Erityisavustus yleisten kirjastojen toiminnan kehittämiseen kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun foorumeina
- Valtion lukiokoulutuksen järjestäjille koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2021-2023 (33 484 euroa valtionavustusta vuosille 2021-2023, omarahoitusosuus vuonna 2023 on 1763 euroa)
- Lukeva kunta -hanke, neljän kunnan hanke (15 000 euroa Muhoksen valtionavustus vuosille 2022-2023, omarahoitusosuus vuonna 2023 on 750 euroa)
- Kirjaston omatoimikirjastojen kehittämishanke (15 000 euroa, omarahoitusosuus 3 000 euroa ja kokonaismenot ovat 18 000 euroa).
- Lukion 2 Erasmus + - hanketta (noin 24 000 euroa jäljellä).

Projektien/hankkeiden tuomat määrärahat avustuksina ovat tärkeitä toimialan palveluiden kehittämisessä ja laadun parantamisessa, koska varsinaiseen talousarvioon ei ole mahdollista sisällyttää riittävässä laajuudessa määrärahaa toiminnan kehittämiseen.

Toimenpiteet

1. Taloudentasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet ohjelman mukaisesti. Ohjelma sisältää lukuisia koko sivistys- ja hyvinvointipalvelujen koskevia aiheita, joiden

selvittämiseen ja ohjaamiseen tarvitaan hallinnon koko tehokas työpanos. Ohjelma edellyttää kiinteää yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa.

2. Seutuyhteistyön aktiivinen hyödyntäminen.

3. Sisäisen valvonnan tehostaminen.

Kirkonkylän koulu

Toiminnan kuvaus

Kirkonkylän koulussa annetaan perusopetusta vuosiluokilla 0-6 sekä pienluokkaopetusta kolmessa pienluokassa; 0-1, 0-2, 1-6 ja 0-6. Pienluokat ovat alakoulujen yhteisiä kunnallisia ryhmiä. Koululla on 495 oppilasta (tilanne 20.9.2022) ja 25 yleisopetuksen perusopetusryhmää luokka-asteilla 0-6.

Kirkonkylän koulun toiminnassa korostuu turvallisen, oppimiseen motivoivan ja viihtyisän oppimisympäristön luominen. Ulkoisten puitteiden ohella keskeistä on koulun henkilökunnan ja oppilaiden luoma oppimisilmapiiri. Oppimista ja hyvää kasvua tukevassa ilmapiirissä oppilasta kannustetaan aktiivisuuteen, itseohjautuvuuteen, luovuuteen ja oman toiminnan arviointiin. Oppilaalle luodaan mahdollisuuksia itsenäiseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Kirkonkylän koulussa oppilaat ja opiskelijat ovat aktiivisia, yhteistyökykyisiä ja vastuuta ottavia itsenäisiä oppilaita. Oppilaat viihtyvät hyvin oppimisympäristössään. Oppimistilanteet hyvin suunniteltuja. Avoin, kiireetön ja joustava kulttuuri edistää kouluyhteisön jäsenten terveyttä ja auttaa työssä jaksamisessa. Opetuksessa huomioidaan oppilaan erilaiset oppimistavat. Oppilaita tuetaan oppimistilanteissa henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Kaikessa kasvatus- ja oppimisympäristön toiminnassa huomioidaan lasten ja nuorten fyysinen ja psyykinen turvallisuus sekä yksilölliset tarpeet.

Palvelusuunnitelma

Koulun palvelua ja palvelurakennetta kehitettäessä lähtökohtana on Muhoksen kunnan yleinen strategia sekä kunnan velvollisuus opetuksen järjestämiseen. Muhoksen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilailla on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää tuen tarvetta.

Koulun toimintaa ja opetusta ohjaa opetussuunnitelma. Opetussuunnitelman keskeisinä tavoitteina on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemukset jokaiselle oppilaalle. Lapsia ja nuoria ohjataan ottamaan vastuuta opiskelustaan ja jokaista oppilasta tuetaan opinnoissa. Oppilas asettaa

tavoitteita, ratkaisee ongelmia ja arvioi oppimistaan tavoitteiden pohjalta. Oppilaan kokemukset, tunteet, kiinnostuksen kohteet ja vuorovaikutus toisten kanssa luovat pohjaa oppimiselle. Opettajan tehtävänä on opettaa ja ohjata oppilaita elinikäisiksi oppijoiksi ottamalla huomioon oppilaiden yksilölliset tavat oppia. Uudistuksessa on haluttu kehittää etenkin peruskoulun oppimisympäristöjä ja työtapoja. Oppimisympäristön tulee olla turvallinen ja innostaa oppimaan. Luokkahuoneen lisäksi oppimisympäristöinä käytetään yhä enemmän myös koulun ulkopuolisia ympäristöjä: liikutaan luonnossa ja vierailaan esimerkiksi museoissa tai yrityksissä. Pelit ja muut virtuaaliset ympäristöt kuuluvat myös oppimisympäristöihin. Teknologialla on yhä suurempi merkitys koulun arjessa, ja oppilaat voivat entistä paremmin osallistua omien oppimisympäristöjensä kehittämiseen ja valitsemiseen. Jokaisen oppiaineen opetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja siten, että oppilaat oppivat myös erilaisia taitoja niiden myötä. Opetussuunnitelmien tehtävänä on ensisijaisesti ohjata opettajien työtä, mutta myös antaa tietoa koulun ulkopuolisille koulun toiminnasta. Erityisesti oppilaiden vanhemmille opetussuunnitelma on tiedonlähde, jonka avulla on mahdollista tarkastella lasten koulutyötä.

Koulun esiopetuksen ja perusopetuksen koulutusstrategian visiona ovat kunnalliset perusopetuksen tavoitteet niin, että Kirkonkylän koulu tunnetaan koulumyönteisyydestä sekä hyvistä koulutuspalveluista.

Esi- ja perusopetuksen toiminta-ajatus on turvata oppijan oppiminen ja kasvu henkilökohtaisten edellytysten mukaan niin, että hän suorittaa oppivelvollisuutensa jatko-opinnot mahdollistavalla tavalla.

Kasvatus- ja opetuslautakunta tekee hyväksynnät Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien antamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt Kirkonkylän koulun työsuunnitelman lukuvuodelle 2022-2023 7.9.2022.

Toimenpiteet

1. Päätös uuden liikuntasalin rakentamisesta tehdään vuoden 2022 aikana kunnanvaltuuston talousarviopäätöksen yhteydessä. Liikuntasalin suunnittelu ja rakentaminen toteutetaan vuosien 2023-2024 aikana 1.8.2024 mennessä. Liikuntasali sisältää väestönsuojan rakentamisen.
2. Opetustiloja tulee olla käytössä riittävästi ja ne on varusteltu uuden opetussuunnitelman mahdollistavalla välineistöllä ja kalustolla.
3. Koulun opettajille hankitaan työpuhelimet vuoden 2023 aikana.
4. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa. Laitteistoa tulee olla käytössä riittävästi. Alakouluissa jokaisella oppilaalla tulee olla käytössä päätelaite. Opettajien pedagogista ICT- osaamista tuetaan ja koulutuksia järjestetään tarpeen mukaan.

5. Koulun perusopetusryhmien määrää suunniteltaessa luokkien ryhmäkoot tulee pitää kohtuullisina.
6. Henkilökunnan koulu -ja työviihtyvyyttä ja työssä jaksamista tuetaan aktiivisesti.
7. Opettajien ammatillista kasvua ja mahdollisuuksia täydennyskoulutukseen tuetaan.
8. Erityisopetuksen tukipalvelut mitoitetaan siten, että erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voivat opiskella lähikoulussa yleisopetusluokassa lähikouluperiaatteen ja integraation mukaisesti. Erityisopetuksen kunnallisia pienryhmiä tulee olla tarjolla niille oppilaille, jotka erityisesti hyötyvät pienryhmässä tapahtuvasta opiskelusta tai jotka tarvitsevat erityisin perustein opiskelupaikaksi pienryhmän.

Muhoksen yläkoulu

Toiminnan kuvaus

Muhoksen yläkoulu tarjoaa perusopetuslain ja -asetuksen sekä valtakunnallisen että kunnallisen opetussuunnitelman mukaista perusopetusta vuosiluokilla 7. – 9.

Muhoksen yläkoulun hallinnolliseen alaisuuteen kuuluu Oulujoen koulu ja Muhoksen yläkoulun rehtori toimii myös Oulujoen koulun rehtorina. Oulujoen koulun koulusihteerinä toimii Muhoksen yläkoulun ja lukion yhteinen koulusihteeriksi. Oulujoen koulu toimii Oulujoen perhekodin yhteydessä.

Muhoksen kunnassa sijaitsevien perhekotien oppilaille annetaan perusopetusta Oulujoen koulun lisäksi myös yleisopetuksen ryhmissä tai pienryhmässä Muhoksen yläkoululla. Oulujoen perhekotiin sijoitetun nuoren koulupaikasta neuvotellaan tarvittaessa Nuorten Ystävien kanssa.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on antaa muhoslaisille ja Muhokselle sijoitetuille oppivelvollisille mahdollisimman hyvä lähtökohta toisen asteen koulutukseen ja elämään suomalaisessa yhteiskunnassa. Oppilaille tarjotaan virikkeitä antava ja turvallinen kouluympäristö. Koulutuksen kehittämisessä huomioidaan mahdollisimman pitkälle oppivelvollisen henkilökohtaiset tarpeet mm. erityistä tukea ja muita tukitoimia kehittämällä.

Muhoksen yläkoululla ja Oulujoen koululla on käytössä ns. joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamalli. Toimintamallin avulla kehitetään perusopetukseen yksilöllisiä, oppilaiden erilaiset tarpeet huomioivia toimintatapoja ja opetusmenetelmiä. Joustavassa perusopetuksessa korostuvat toiminnallisuus, erilaisten oppimisympäristöjen käyttö ja työpaikkaopiskelu. Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä perusopetuksen jälkeen.

Opetus- ja varhaiskasvatustalautakunta on hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat edellisen kerran 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tarjoamaa esi- ja perusopetusta. Opetussuunnitelma on keskeinen ko. palvelujen tuottamista ohjaava asiakirja. Tämän lisäksi koulun vuosittaista toimintaa ohjaava keskeinen asiakirja on koulun työsuunnitelma, jossa on kirjattuna lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt sekä Muhoksen yläkoulun että Oulujoen koulun työsuunnitelman kokouksessaan 7.9.2022 (§:t 104 ja 110).

Toimenpiteet

1. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen (koulun sisäiset koulutukset ja kunnan yhteiset koulutukset)
2. Henkilökohtaiset kehittämissuunnitelmat ja –keskustelut koulun sisällä
3. Joustavan perusopetuksen (JOPO) toiminnan sopeuttaminen
4. Oppilaanohjauksen kehittäminen
5. Kodin ja koulun välisen yhteistyön tehostaminen
6. Työkykyä ylläpitävät toimenpiteet
7. Koulun kasvatusohjaajan palveluiden kokeilun jatkaminen

Muu perusopetus

Toiminnan kuvaus

Huovila, Hyrkki, Korivaara ja Laitasaari ovat perusopetusta 0-6 luokilla antavia Muhoksen kunnan kouluja.

Koululaisille tarkoitettua iltapäivätoimintaa järjestetään 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisoppilaille. Muhoksen kunnanvaltuusto on 24.6.2008 (§ 50) päättänyt vakiinnuttaa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja sijoittaa ko. toiminta opetuspalvelujen päävastuualueelle. Iltapäivätoimintaa annetaan lukuvuonna 2022 – 2023 Kirkonkylän ja Hyrkin koululla. Talousarviossa on varauduttu siihen, että iltapäivätoiminta jatkuu nykyisessä laajuudessaan vuonna 2023.

Palvelusuunnitelma

Koulut antavat laadukasta perusopetusta, joka tukee oppilaan kasvua tasapainoiseksi, terveen itsetunnon omaavaksi ihmiseksi sekä kriittisesti ympäristöään arvioivaksi yhteiskunnan jäseneksi.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia ja terveyttä. Lapselle tarjotaan ennen ja /tai jälkeen koulupäivän turvallinen ympäristö, jossa hän voi

aikuisen ohjauksessa osallistua monipuoliseen ja virkistävään toimintaan. Toiminnassa tulee tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, lapsen tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä sekä eettistä kasvua. Sillä lisätään tasa-arvoa, edistetään osallisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä. Hyvinvointilautakunta asettaa aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet hyväksyessään ko. toiminnan toimintasuunnitelman.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Koulujen vuosittaista palvelutuotantoa ohjaava keskeinen asiakirja on puolestaan koulun työsuunnitelma, jossa asetetaan koululle lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Hyvinvointilautakunta on viimeksi hyväksynyt muun perusopetuksen koulujen työsuunnitelmat kokouksessaan 8.9.2021 §:t 115 - 121.

Toimenpiteet

1. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen (koulun sisäiset koulutukset)
2. Erityisopetuksen/kolmiportaisen tuen toteuttaminen, varmistaminen ja kehittäminen
3. Lähiliikuntapaikkojen kehittämiseen osallistuminen ja liikkuva koulu-mallin toteuttaminen
4. Kodin ja koulun välisen yhteistyön tehostaminen
5. Opetus annetaan opetussuunnitelman mukaisena.
6. Opetustiloja tulee olla käytössä riittävästi ja ne tulee olla varusteltu uuden opetussuunnitelman mahdollistavalla välineistöllä ja kalustolla.
7. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa varaten siihen riittävät resurssit.

Erityisopetus

Toiminnan kuvaus

Perusopetuslain 3 §:n mukaisesti oppilaan opetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Säännös on pohjana kaikelle opetuksen ja opetukseen liittyvien järjestelyjen ja tukitoimenpiteiden suunnittelulle ja toteuttamiselle.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus voidaan järjestää yleisopetuksen yhteydessä tai erityisluokalla. Jos oppilaan opiskelu yleisopetuksessa ei ole mahdollista tai se ei ole oppilaan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista, järjestetään opetus osittain tai kokonaan erityisluokalla. Yleisopetukseen integroitu erityisen tuen oppilas on koulunsa osa-aikaisen

erityisopetuksen tuen piirissä.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaalle, jolla on lieviä oppimis- tai/ja sopeutumisvaikeuksia ja joka tarvitsee erityispedagogista tukea opiskelunsa onnistumiseen. Tällöin erityisopetusta annetaan muun opetuksen ohessa samanaikaisopetuksena, erillisessä pienryhmässä tai yksilöopetuksena. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikissa esi- ja perusopetusta tarjoavissa yksiköissä.

Erityisopetuksen ja oppimisen tuen käytänteisiin ja linjauksiin liittyviin asiantuntija- ja kehittämistehtäviin Muhoksella on käytettävissä myös kunnallisen erityisopetuksen koordinaattorin palveluja.

Oulujoen koulu

Erityisopetuksen sitovuustason sisällä on yksi perusopetusta antava erityiskoulu eli Oulujoen koulu. Oulujoen koulu antaa opetusta pääasiassa Muhokselle sijoitetuille oppilaille. Koulu toimii lukuvuonna 2022–2023 Oulujoen perhekodilla. Osa Oulujoen perhekodilla annettavasta opetuksesta toteutetaan käyttäen joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamallia. Muu erityisopetus annetaan osana muiden Muhoksella toimivien koulujen opetusta.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen hyvinvointilautakunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilailla on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää esim. erityissairaanhoidon tuen tarvetta. Kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellyt toimintaperiaatteita sovelletaan sekä esiopetusta että perusopetusta antavissa yksiköissä.

Erityisopetus suunnitellaan tavoitteelliseksi, yksilölliset opiskeluedellytykset huomioivaksi ja nivelletään oppilaan saamaan muuhun opetukseen soveltuvaksi. Tarvittaessa oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma yhteistyössä vanhempien, opettajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Oppilasta autetaan oppimisvaikeuksissa eri tukimuodoin, jotka määräytyvät vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Opiskelun tukimuotoja ovat mm. koulunkäynninohjaajan tuki, eriyttävä opiskelumateriaali, tukiopetus ja erityisopetus yleisopetuksen luokassa tai erityisluokassa pienemmässä oppilasryhmässä.. Tukimuotoja voidaan käyttää erikseen tai rinnakkain.

Oppilaan tarvitsemista tukipalveluista on säädetty perusopetuslain 31 §:ssä siten, että

jokaisella perusopetuksen oppilaalla on oikeus saada opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja oppilashuoltopalvelut sekä erityiset apuvälineet. Muhoksen kunnan koulutoimi vastaa koulu- ja luokkakohtaisista apuväline- ja ohjaajapalveluista. Oppilaiden kuntoutus- ja muut henkilökohtaiset ohjaus- ja tukipalvelut toteutetaan yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa.

Opetus- ja varhaiskasvatustalokunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2016 §:t 90 ja 91, jonka jälkeen opetussuunnitelmaa on päivitetty säännöllisesti vuosittain. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja.

Toimenpiteet

Erityisopetusta kehitetään edelleen.

Erityisopetuksen lähikouluperiaatetta ja integraation toteuttamista jatketaan.

Tähän työhön paneudutaan vuosien 2022-2023 aikana Tukea tuen järjestäjille - koulutuskokonaisuuden avulla.

- edellyttää riittävän määrän henkilöstöä (erityisopettajat ja koulunkäynnin ohjaajat)
- lähikouluun, opetukseen ja varhaiskasvatukseen
- henkilöstön täydennyskoulutus oppimisen tukeen liittyvissä asioissa
- käyttäytymisen ja tarkkaavaisuuden pulmista kärsivien oppilaiden ja heidän
- luokkiensa muiden oppilaiden opiskelun turvaaminen
- henkisen pahoinvoinnin havaitseminen ja siihen puuttuminen mahdollisimman
- varhaisessa vaiheessa
- vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden koulunkäynnin turvaaminen oman kunnan palveluna
- joustavan ja vuosiluokkiin sitomattoman perusopetuksen kehittäminen
- oppimisvaikeuksisten esim. lukivaikeuksisten oppilaiden opiskelun turvaaminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen ja teknologian hyväksikäyttö erityisopetuksessa
- erityisopetuksen kehittämisen puitteissa osallistutaan aktiivisesti esim. opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeisiin ja verkostoihin

Lukio

Muhoksen lukio on geopark-oppilaitos, aktiivinen ja hyvin verkostoitunut yleislukio, joka tekee lukio-opetuksen osalta yhteistyötä myös korkeakoulujen ja muiden lukioiden kanssa sekä työelämän suuntaan.

Lukuvuoden 2022-2023 laskentapäivänä 20.9.2022 opiskelijoita oli 207. Opiskelijamäärä elää hieman lukuvuoden aikana opiskelijoiden valmistuessa tai opiskelupaikkojen vaihtuessa. Vuonna 2021 oppivelvollisuus laajeni toisen asteen oppilaitoksiin, joten lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista suurin osa on oppivelvollisuusikäluokkaa ja heille lukion oppimäärän suorittamisen ja ylioppilaaksi valmistumisen pitää olla mahdollista maksutta. Elokuussa 2021 otettiin käyttöön myös uusi opetussuunnitelma, joten opetusmateriaalit muuttuivat. Oppivelvollisuuden mukana lukioissa oppimateriaalipainotus siirtyi digitaalisiin materiaaleihin.

Uudessa opetussuunnitelmassa kurssit ovat moduuleista koottavia opintojaksoja ja opinnoista kertyy opintopisteitä. Tuntikehys koostuu siis kursseista ja opintopisteistä (vanhan ops:n 1 kurssi = 2 opintopistettä). Lukiossa tuntikehystä tulee tarkastella yhtenäisenä kokonaisuutena eikä opetusryhminä, koska luokattomassa lukiossa opiskelijat voivat valita kurseja vapaasti. Lukion vetovoimaisuus (=opiskelijamäärä) on paljolti kiinni opintojaksojen tarjonnan monipuolisuudesta. Lukion tuntikehysten laajuus on osa lukion markkinointia.

Oppivelvollisuus lisäsi lukiokoulutuksen ohjaus- ja valvonta vastuuta. Lukiolaki edellyttää, että lukio tarjoaa opinto-ohjausta opiskelijoille vielä vuosi valmistumisen jälkeen. Korkeakoulujen tutkintovalinta on lisännyt ylioppilastutkinnon painoarvoa jatko-opintoihin pääsemisen kannalta, mikä on lisännyt korottajien määrää. Opinto-ohjauksen lisäksi Muhoksen lukio tarjoaa erityisopettajan palveluita 6 vuosiviikkotuntia, joista kolme maksetaan valtion erityisavustuksesta.

Lukioilla on jo kolmatta kertaa haettavana ”valtion erityisavustus lukiokoulutuksen järjestäjille koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi”. Jo aiemmin saadun erityisavustuksen käyttöaikaa on 31.7.2023 saakka ja sillä hoidetaan mm. 3 vvt erityisopettajan palveluja, muuta ohjausta ja käytännössä kaikki tukioetus. Kolmas haettava erityisavustus on kokonaisuudessaan 17 miljoonaa euroa. Muhos on jättämässä hakemuksen, jotta lisäopetus ja lisäohjaus voidaan järjestää erityisavustuksella 31.7.2024 saakka.

Varsinaiset valtionosuudet tulevat kunnalle ilman ns. korvamerkkiä, joten lukiokoulutuksen talousarviota tarkastellessa pitää muistaa, että kaikki kunnat maksavat toisen asteen koulutuksen kustannuksia valtiolle mutta lukioluvan omaavat kunnat saavat valtionosuudet. Koska valtionosuus ei tule ohjattuna oppilaitokselle, vaan maksetaan kunnalle, sen olemassaolo on kuitenkin hyvä muistaa taustalla oppilaitosten talousarviota tarkasteltaessa. Hyvät toisen asteen koulutuspalvelut toimivat kunnan vetovoimatekijänä.

Muhoksen lukiossa opettavista opettajista lukio on pääkoulu vain 11 opetushenkilöllä: 2 on vuosityöajassa (opinto-ohjaaja ja rehtori), matematiikkaa opettaa jo neljättä lukuvuotta määräaikainen tuntiopettaja. Toistaiseksi voimassa olevassa virassa lehtorina tai tuntiopettajana on 8 henkilöä. Tämän lisäksi lukiossa opettaa vuosittain 8-10 opettajaa, joilla pääkoulu on yläkoulu. Tällä hetkellä täyttämättä on lukion ja yläkoulun yhteinen biologian,

maantieteen ja terveystiedon päätoimisen tuntiopettajan virka. Biologian opetusta hoitaa rehtori ja lisäksi kaikkien kolmen kirjoitettavan oppiaineen opetusta hoitaa aineenopettaja, jonka virassa nyt pääkoulu on yläkoulu. Samoin melko isoja lukion tuntimääriä opettaa yläkoulu pääkoulunaan englannin sivutoiminen tuntiopettaja ja äidinkielen lehtori, siis lukion virassa olevien lehtoreiden lisäksi.

Lukiossa on varsinaisen opetustyön lisäksi paljon työtehtäviä, joiden osalta palkkaa maksetaan ns. lukioresurssista (OVTES Osio B, liite 2, Lukio/palkka ja työaika, 7§). Jokaista opettajaa kohti on yhteissuunnittelu-aikaa 2-5 tuntia kahdessa viikossa (OVTES osio B Liite 2 Lukio §2). On ymmärrettävää, että kurssien/opintojaksojen ulkopuolinen työ pääasiassa painottuu niille henkilöille, joiden pääkoulu on lukio. Käytännössä lukion puolella siis vuosityöajassa toimivien opinto-ohjaajan ja rehtorin lisäksi on vain 8 vakituista opettajaa. Pienelle ydinjoukolla keskittyy toimintakulttuurista huolta pitäminen ja pääosa tuntien ulkopuolisesta tärkeästä toiminnasta ja ohjannasta. Vähäinen vastuun jakajien määrä ja varsinaisen opetuksen lisäksi tehtävän työn laajuus kuormittaa työyhteisöä ja lisää loppuunpalamisriskiä. Tämän takia myös rehtorin työpäivät venyvät ja pitämättömiä ylityötunteja on kertynyt paljon. Jotta tilanne tukisi koko työyhteisön työssäjaksamista, virkajärjestelyt on mitoitettava uudelleen. Jos katsotaan ajassa taaksepäin, lukiolta puuttuu biologian, maantieteen ja terveystiedon opettaja sekä lyhyen matematiikan opettaja, siis kaksi työntekijää arjesta. Alustavasti on keskusteltu mahdollisuudesta siirtää nyt kolmea kirjoitusainetta jo opettava henkilö (pääkoulu nyt yläkoulu) lukion ja yläkoulun yhteiseen biologian, maantieteen ja terveystiedon päätoimisen tuntiopettajan virkaan. Lukiossa on aiemmin ollut lukion ja yläasteen päätoiminen matematiikan tuntiopettajan virka, joka on jo vuosia sitten jäänyt täyttämättä. Opetustyö on jo neljättä lukuvuotta hoidettu määräaikaikaisella tuntiopettajalla. Perustetaan lukion ja yläkoulun tai lukion ja perusasteen yhteinen matematiikan tuntiopettajan virka, toistaisesti voimassa olevana.

Laaja-alaisen erityisopettajan tehtävät on tähän saakka hoidettu lukion ulkopuoleisen erityisopettajan toimesta. Vuosien varrella tehtävässä on ollut aika suuri vaihtuvuus ja nyt perusopetuksen ohjaustarpeen kasvamisen myötä on entistä haastavampaa löytää kunnasta henkilö hoitamaan lukion erityisopetuksen tunteja. Syksyllä 2022 aloitti yksi lukion aineenopettajista laaja-alaisen erityisopettajan opinnot, joten parin vuoden päästä tehtävään saadaan jatkuvuus jo lukiossa opettavan lehtorin ottaessa tunnit oman oppiaineensa opetuksen rinnalle.

Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkoston, eLukion, toiminta päättyy kevään 2023 jälkeen, koska Oulu on irtisanonut osaltaan eLukio-sopimuksen. Etäopetusyhteistyön tilalle on tärkeä löytää uusi verkostoyhteistyö. Vaihtoehtoina selvitetään esim. SnellmanEdun tarjoamaa valtakunnallista yhteistyöverkostoa tai Oulun seudulla pienempää lukioyhteistyötä. Tällä hetkellä uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta voidaan ostaa Oulun Aikuislukiolta hintaan 60€/1op. Yhteistyötä tarvitaan, koska osassa opinnoista valitsijamäärät voivat jäädä

pieniksi esim. elämäkatsomustieto, suomi toisena kielenä, sekä laajentamaan kielitarjontaa (italia, espanja, venäjä). Kaikkiin aineisiin ei kunnasta myöskään löydy opettajaa. Yhteistyöllä ja verkostoituen opetus voidaan tarjota kustannustehokkaasti. Tässä asiassa haetaan pitemmän ajan ratkaisua yhdessä muiden lukioiden kanssa.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen lukio on yleissivistystä painottava yleislukio ja se jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille laaja-alainen yleissivistys ja riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla vastaavilla näytöillä.

Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoa tarkastella asioita eri näkökulmista. Opiskelijaa ohjataan toimimaan vastuuntuntoisena ja velvollisuuksistaan huolehtivana kansalaisena yhteiskunnassa ja tulevaisuuden työelämässä. Lukio-opetus tukee opiskelijan itsetuntemuksen kehittymistä ja hänen myönteistä kasvuaan aikuisuuteen sekä kannustaa opiskelijaa elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 15.6.2021 § 85 hyväksynyt 1.8.2021 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman, on käytössä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan 15.6.2016 § 92 hyväksymä vanhempi opetussuunnitelma on käytössä vielä abiturienteilla ja 4. vuoden opiskelijoilla. Lukuvuosittaista palvelujen tuottamista ohjaa hyvinvointilautakunnan hyväksymä Muhoksen lukion työsuunnitelma, jonka hyvinvointilautakunta hyväksyi kokouksessaan 7.9.2022 § 109. Muhoksen lukion opetussuunnitelman ja toiminnan keskeisinä painopisteinä ovat: kestävä elämäntapa, yrittäjyys, teknologia sekä paikallisena painopisteenä Geopark. Muhoksen lukion toimintakulttuurissa pyritään noudattamaan kestävää kehitystä, opiskelijoita ohjataan yritteliäisyyteen, tarjotaan robotiikka ja ohjelmointi osaamista ja pidetään yllä geopark-tietoutta.

Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä nuorisoasteen lukiokoulutus on oppivelvollisuuskoulu. Maksuttomuus edellyttää, että opiskelijoille tarjotaan oppimateriaalit, kannettavat tietokoneet sekä kuulokkeet. Lähes kaikki oppimateriaalit ovat digitaalisia, jolloin koulu ostaa lisenssit vuosittain. Vuoden 2023 talousarvion osassa on huomioitu, että lukuvuoden 2023-2024 opetusmateriaaleista suurin osa tilataan keväällä 2023 perustilauksena, jossa alennusprosentit ovat isoimmat. Lisäksi tarjotaan laskinohjelma, kuulokkeet ja kannettavat tietokoneet. Tietokoneet hankitaan leasing-periaatteella.

Toimenpiteet

- Lukiossa on ammattitaitoinen henkilökunta, joka antaa lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta laajennettuna koulukohtaisin opintojaksoin ja painotuksin. Opettajien ammatillista kasvua tuetaan täydennyskoulutuksilla.
- Henkilökunnan ja opiskelijoiden jaksamiseen ja koulu-/työviihtyvyyteen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota, jolloin poissaolot mahdollisesti vähenevät ja työskentely on tehokkaampaa. Jaksamisen osalta on tärkeä saada lukion virkajärjestelyt kuntoon (esitelty aiemmassa tekstiosuudessa)
- Tieto- ja viestintäteknologian vahvaan osaamiseen kiinnitetään huomiota: lukiossa on opettajien ICT-tiimi ja osaamista jaetaan yhteisöllisesti, opiskelijoille tarjotaan TVT-kurssit sisältäen myös ohjelmointia. Lukiossa kokeet, iso osa oppimateriaaleista sekä kokonaisuudessaan ylioppilastutkinto ovat digitaalisia.
- Yrittäjyyskasvatus toteutuu monipuolisesti koulun arjessa läpäisyperiaatteena kaikille, mutta osa opiskelijoista perustaa lukioaikana myös harjoitusyrityksen.
- Vahvistetaan yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suorittaa jo mm. siltaopintoja Oulun ammattikorkeakouluun sekä kursseja yliopistoon. Osa saa näiden opintojen kautta jatko-opiskelupaikan jo lukioaikana.
- Kansainvälinen toiminta: kotikansainvälisyys ja mm. Erasmus+ -projektit.
- Jatketaan Rokua Geopark -alueen yhteistyötä.
- Lukion näkyvyys on myös kuntamarkkinointia ja lisää lukion vaikuttavuutta alueella. Lukion ja sen toiminnan näkyvyyttä pidetään yllä lehtijutuun ja somekanavien kautta (instagram, facebook) sekä osallistamalla lukiota koskeviin tilaisuuksiin sekä keskusteluun. Kuntanäkyvyyttä tulee myös lukion osallistuessa alueellisesti ja valtakunnallisesti yhteistyöverkostoihin.
- Lukiorakennuksen monipuolista käyttöä edistetään.
- eLukioverkoston yhteistyötä jatketaan vanhan opetussuunnitelman kurssien osalta vielä 2023 kevätlukukausi. Haetaan tilalle korvaavaa verkostoitumista ja tarvittaessa opetusta voidaan ostaa Oulun Aikuislukiosta tai muilta opetuksen tarjoajilta tilanteessa, jossa opintojaksoihin on vain yksittäisiä ilmoittautumisia. Yhteistyön vahvistaminen Kempeleen, Limingan ja muiden Oulun seudun lukioden kanssa.
- Muhoksen lukion geopark-oppilaitos, mikä näkyy sekä toiminnassa että koulurakennuksessa. Jatketaan Rokua Geopark -alueen yhteistyötä ja hyödynnetään kulttuurikeskuksen geopark-näyttelyä.
- Lukion näkyvyys on myös kuntamarkkinointia ja lisää lukion vaikuttavuutta alueella. Lukion ja sen toiminnan näkyvyyttä pidetään yllä lehtijutuun ja somekanavien kautta (instagram, facebook) sekä osallistamalla lukiota koskeviin tilaisuuksiin sekä keskusteluun. Lukiorakennuksen lasiseinäistä aulatilaa käytetään laajemmin kunnassa tapahtumapaikkana, Ylen lasipalatsiin rinnastaen.
- Jatketaan elukioverkoston yhteistyötä vanhan opetussuunnitelman kurssien osalta. Haetaan tilalle korvaavaa verkostoitumista ja tarvittaessa opetusta voidaan ostaa Oulun Aikuislukiosta tilanteessa, jossa opintojaksoihin on yksittäisiä ilmoittautumisia.

- Vuosityöajassa olevan opinto-ohjaajan avulla saadaan ohjaustilanne lukiolain, oppivelvollisuuden ja opetussuunnitelman edellyttämälle tasolle.

Talouden tasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet:

- kevään 2023 yhteishaun osalta jatketaan Muhoksen lukion sisäänottoa niin, että suurin osa pakollisista opintopaketeista voidaan tarjota kahtena ryhmänä. Lukion rehtorille on järkevä antaa mahdollisuus ottaa vielä lukuvuoden alkaessa yksittäisiä opiskelijoita lisäpaikoille, jos se ilman tuntikehyksen kasvattamista onnistuu. Jokainen opiskelija tuo valtionosuutta. Lukuvuonna 2023-2024 suurin osa kaikista pakollisten opintojen tarjonnasta voidaan toteuttaa ns. kaksisarjaisesti, vrt. lukuvuonna 2022-2023 kolmannen lukuvuoden pakolliset kurssit tarjotaan vielä kolmena ryhmänä.
- huomioidaan kestävä kehitys lukion toimintakulttuurissa. Lukiossa edistetään kierrätystä ja pyritään vähentämään kulutusta (esim. paperinkulutus). Hankinnat mietitään tarkkaan huomioiden tuotteen koko elinkaari. Uusi koulurakennus on kooltaan kompakti ja säästä lämmityskustannuksia. Valaistuksen automatiikka säästää energiaa. Mahdollisesti tavoitellaan Vihreää Lippua tai OKKO-säätiön sertifikaattia, jolloin toimintaa voidaan tarkastella myös ulkopuolisin kriteerein. Hyödynnetään myös opiskelijoita auditoimiseen.
- eLukion tilalle pyritään löytämään uutta etäopetusyhteistyötä, jolla voidaan kustannustehokkaasti tarjota laajempaa kielitarjontaa ja joidenkin pienten valintojen syventäviä opintopaketeja. Tarvittaessa käytetään Oulun Aikuislukion tarjontaa.
- Lukio on saanut valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen. Tällä hetkellä käytössä oleva erityisavustus 33 484€ (joka on 95%, omavastuu 1763€) on saatu ajalle 24.9.2021-31.7.2023 ja syksyn haussa (jaossa 17 miljoonaa euroa) Muhos hakee 25 080€ summaa, jonka osalta omavastuuosuus olisi 1320€.

Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on sekä tukea lasten kotihoitoa että järjestää varhaiskasvatuspalveluita päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimessa kerhotoiminnassa. Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on tuottaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa lapsen hyvinvointia tuetaan lapsen edun näkökulmasta hänen yksilöllisten tarpeidensa, vahvuksiensa ja mielenkiintonsa kohteista käsin.

Vanhempainvapaan jälkeen, kun lapsi on noin 9 kuukauden ikäinen, huoltajat voivat järjestää lapsen hoidon eri tavoin. Lapsi voi mennä kunnalliseen tai yksityiseen varhaiskasvatukseen tai lasta voidaan hoitaa kotona.

- 1) Päiväkodit
- 2) Ryhmäperhepäiväkoti
- 3) Perhepäivähoito
- 4) Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus
- 5) Vuorohoito
- 6) Avoin varhaiskasvatustoiminta
- 7) Varhaiserityiskasvatus (sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin)
- 8) Lastenhoidon tuet (kotihoitoon tuki, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalaisä päiväkotihoitoon sekä osittainen hoitoraha)

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli 30.9.2022 474 lasta, joista päiväkodeissa 260 lasta, ryhmäperhepäiväkodissa 16 lasta, perhepäivähoidossa 165 lasta ja avoimessa varhaiskasvatuksessa 33 lasta. Lasten vuorohoitoa järjestetään Koivulehdon päiväkodissa. Esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Koivulehdon ja Päivärinteen päiväkodeissa.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 30.9.2022 36 lasta. Muhoksen kunta tukee yksityistä päiväkotia yksityisen hoidon tuella, tuloihin perustuvalla hoitolisällä ja kuntalisällä.

Kotihoitoon tukea sai elokuussa 2022 141 lasta ja yksityisen hoidon tukea 19 lasta. Varhaiskasvatuspalveluissa ennustetaan palvelujen piirissä olevien lasten määrän säilyvän lähes ennallaan, vaikka 0-6-vuotiaiden lasten kokonaismäärän ennustetaan vähenevän.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen varhaiskasvatuspalvelut toteuttavat varhaiskasvatusta opetuksen, kasvatuksen ja hoidon kokonaisuutena korostaen lapsen ja huoltajan osallisuutta pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalvelut huolehtivat siitä, että varhaiskasvatusta on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät lasten vuorohoitoa Muhoksen vuorohoidon linjausten mukaisesti sekä tarjoavat avointa varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatustilain mukaisesti varhaiskasvatuksessa tulee huomioida lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen. Lapsen tukemisessa tulee huomioida tuen eri tasot, tuen toteutus, tuen muodot, annettavat tukipalvelut ja tuen tarpeen arviointi. Varhaiskasvatuksen tehtävä on lapsen varhaisen tuen varmistaminen sekä antaa lapselle mahdollisimman hyvät kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytykset.

Varhaiskasvatuspalveluiden ja esiopetuksen järjestämistä ohjaavat varhaiskasvatustilain, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Muhoksen varhaiskasvatussuunnitelma, Muhoksen esiopetussuunnitelma ja Muhoksen 2-vuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelma. Lisäksi

varhaiskasvatuksen toteuttamista ohjaa varhaiskasvatuksen toimintakauden toimintasuunnitelma, lapsiryhmien pedagogiset toimintasuunnitelmat sekä lasten yksilölliset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat.

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt Muhoksen varhaiskasvatussuunnitelman 15.6.2022, Muhoksen 2-vuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman 7.9.2022 Muhoksen kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman 15.6.2022.

Tilatarveselvitys

Varhaiskasvatuksessa on aloitettu tilatarveselvitys. Tilatarveselvityksen taustalla on ensi sijaisesti nykyisten varhaiskasvatustilojen riittämättömyys. Lisäksi Muhoksen kunnan eri alueille on kaavailtu täydennysrakentamista, joten varhaiskasvatuspaikkojen tarve kasvaa lähitulevaisuudessa. Selvityksessä tarkastellaan koko kunnan varhaiskasvatuksen toiminnan järjestämisen tarpeet. Nykyisten toimitilojen kunnosta, lisääntyneestä paikkatarpeesta sekä vinoutuneesta varhaiskasvatus paikkojen jakautumisesta päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon välillä johtuen varhaiskasvatuspalvelut tarvitsevat lisää tilaa sekä Päivärinteen alueelle että Kirkonkylän alueelle.

Varhaiskasvatuksen toimintahistoriasta tiedetään, että varhaiskasvatuksen toimintojen koostumuksessa ja sisällössä tulee tapahtumaan muutoksia. Tämän takia varhaiskasvatuksen tilat tulisi suunnitella yleispäteviksi, muunneltaviksi eri-ikäisille lapsille ja laajennettaviksi. Uusissa tiloissa tulee huomioida varhaiskasvatuspaikkojen mahdollinen kasvu ja avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan mahdollistaminen omissa tiloissaan. Tiloja suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon, että henkilöstön määrä joustaa huomattavasti nopeammin kuin hoitotilat hoitotarpeen kasvaessa.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan päivähoitopaikkojen kysynnän voidaan ennustaa Muhoksella olevan suhteellisen tasainen, mutta alueelle suuntautuva muuttoliike sekä yleinen työllisyystilanne voi lisätä varhaiskasvatuspaikkojen kysyntää.

Muhoksen varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2020-2025 on tavoitteena palveluverkoston selvittäminen vuonna 2022. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on lisäksi alle 3 vuotiaiden päiväkotipaikkojen lisääminen.

Toimenpiteet

1. Yhden lisäryhmän perustaminen Päivärinteen alueelle toimintakaudelle 2022-2023: henkilöstö ja tilavuokra.
2. Tilatarveselvitys on käynnistetty. Selvityksen tarkoituksena muuttaa varhaiskasvatuksen palvelutuotantoa vastaamaan kuntalaiskyselyyn tuloksia ja perheiden tarpeita.

3. Ehdotus uuden tilaelementin/ lisärakennuksen rakentamisesta Päivärinteeseen alueelle tehdään vuoden 2022 aikana kunnanvaltuuston talousarviopäätöksen yhteydessä. Uusien tilojen rakentaminen toteutetaan 2023.
4. Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintäteknikan kehittäminen. TVT-laitteiden päivittäminen varhaiskasvatuksen yksiköissä ja sähköisen tiedonkulun kehittäminen varhaiskasvatuksen ja huoltajien välillä (lapsen sähköinen varhaiskasvatussuunnitelma).
5. Varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen toteuttaminen, varmistaminen ja kehittäminen.
6. Henkilökunnan koulutus, henkilökunnan osaamisen lisääminen.
7. Esimiesten koulutus, työhyvinvointiin ja johtajuuteen liittyvää.
8. Työhyvinvoinnin ja Vuorovaikutuksen kehittäminen varhaiskasvatuksessa.
9. Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeeseen osallistuminen.
10. Materiaalien hankintoihin varattujen määrärahojen huomioiminen yleisen hintatason nousun vuoksi

Talouden tasapainottamisohjelma

Muhoksen kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa on aikaisemmin kirjattu, että varhaiskasvatuspalveluissa perhepäivähoitajien määrä vähenee, sillä lapsimäärät varhaiskasvatuksessa pienenee (7-8 hoitajan vähennys, 28-32 lapsen vähennys). Näin ei ole tapahtunut. Alle kouluikäisten lasten syntyvyys ja muutto kuntaan ei ole merkittävästi lisääntynyt, mutta lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen on lisääntynyt koko päiväisen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden palautumisen ja kaksivuotisen esiopetuksen myötä. Varhaiskasvatuksen järjestämistä säätelee varhaiskasvatustalain (2018/540). Kunnan tulee järjestää varhaiskasvatusta perheiden tarpeen mukaan (varhaiskasvatustalain 2018/ 540 2 luku § 5). Muhoksen kunnan varhaiskasvatuksessa perheille tarjotaan hoitoa päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa (kerhotoiminta). Varhaiskasvatusyksiköiden paikat ovat täyttyneet vuorohoidon, esiopetuksen ja kaksivuotisen esiopetuskokeilun lapsista, joten olemme joutuneet yhä edelleen palkkaamaan määräaikaista perhepäivähoitajia, jotta pystymme toteuttamaan varhaiskasvatustalain (2018/540).

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotoimintaa monipuolisesti yhteistyökumppaneiden kanssa. Nuorisotilatoiminnan lisäksi palveluihin kuuluvat nuorten tieto- ja neuvontapalvelu, kansainvälinen toiminta, etsivä nuorisotyö, kerhotoiminta, nuorten kulttuuritoiminta sekä leiri- ja retkitoiminta.

Kunnassa toimii nuorten oma vaikuttajaryhmä, nuorisovaltuusto, jonka toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus vapaa-aikajaoston kokouksissa. Nuorisovaltuustolla on oma määräraha, jonka käytöstä he päättävät itse.

Tavoitteet

Uusi nuorisovaltuustolla toimikausi alkoi vuoden 2021 alussa. Nuorisovaltuuston merkitys kasvaa kuntalaisten kuulemisen saralla.

Nuorisopalveluiden toimialalla tilatoimintaa järjestetään Tähtiareenan yhteydessä olevissa tiloissa. Tila toimii koulupäivien aikana oppilaskunnan tilana ja iltaisin sekä viikonloppuisin nuorisotilana. Nuorisotilan aukioloaikoja pyritään lisäämään ostopalvelusopimuksella jonkun yhteistyötahon kanssa. Talousarvioon varataan määräraha ostopalvelusopimukseen, jolla taataan nuorisotilan säännölliset aukiolot ja viikonlopputoiminta. Osa toiminnoista järjestetään verkkonuorisotyönä, johon opeteltiin koronan tuoman toimintakatkoksen aikana ja se todettiin toimivaksi.

Muhoksen kuntaan on laadittu yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa kunnan lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma, jonka valtuuston hyväksynyt noudatettavaksi toimenpideohjelmana. Ohjelman mukaan etsivää nuorisotyötä jatketaan vakituisena toimintana. Etsivään nuorisotyöhön on mahdollisuus saada valtionapua myös vakituisena toimintana. Hankerahoitus etsivään nuorisotyöhön kattaa vuoden 2022 loppuun ja valtionapua haetaan myös vuodelle 2023. Lisäksi Muhoksella toimii kunnan ja Nuorten Ystävien yhteistyönä hankerahoituksella nuorten työpaja Mahis, sekä Vinkkeli

Järjestetään leiri- ja retki toimintaa sekä erilaisia tapahtumia lapsille ja nuorille. Järjestetään kerhotoimintaa kouluvuoden aikana yhteistyössä seurakunnan nuorisotyön kanssa. Kerhoissa ohjaajina toimivat kerho-ohjaajakoulutuksen käyneet nuoret ohjaajat nuorisotyöntekijöiden valvonnassa. Kerhotoimintaa kehitetään siten, että koulut ja nuorisopalvelut tuottaisivat ainakin osan kerhoista yhteistyössä.

Päihteiden käytön ennaltaehkäisytyötä jatketaan kunnan päihdetyöryhmän kanssa, jonka puheenjohtajana nuorisoohjaaja toimii ja järjestetään kaikki tapahtumat ns. nollarajatilaisuuksina.

Vuoden 2022 lopussa alkaa Nuorten Ystävät ry:n vetämä nuorisotyön kehittämishanke, jossa ovat mukana Muhos, Utajärvi ja Vaala. Hankkeeseen tulee rahoitus Aluehallintovirastolta.

Liikuntapalvelut, jäähalli, ulkollikuntapaikat

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntapalvelut tuottavat palveluita, joilla on suuri vaikutus asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Ennaltaehkäisevän toiminnan pohjana on kunnanvaltuuston hyväksymä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2021-.

Liikuntapalveluita tuotetaan niin terveystuokuntaan kuin kilpaurheiluun yhteistyössä Oulujoki-opiston ja urheiluseurojen kanssa. Muhoksella on aloitettu vuoden 2021 loppupuoliskolla liikuntaneuvontapalvelu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen ja liikuntapalveluiden toimesta.

Käytännön toteutuksesta vastaa liikunnanohjaaja. Liikuntaneuvonta on käynnistynyt hyvin ja sitä jatketaan myös 2023.

Liikuntalaitospalveluita tuotetaan uimahallissa ja jäähallissa. Uimahallipalveluissa normaalin uintitoiminnan lisäksi panostetaan lasten ja nuorten uimaopetukseen. Jäähallipalveluita tuotetaan laajalle käyttäjäryhmälle myös seutukunnallisesti. Jäähallin mittava peruskorjaus tehtiin vuonna 2021, jonka myötä olosuhteet hallissa paranivat huomattavasti. Hallista tuli ns. puolilämmmin nykyaikaistettu halli. Hallin sähkönkulutusta seurataan ja tarvittaessa reagoidaan kasvaviin kustannuksiin palveluhintoja korottaen.

Ulkoliikuntapaikat ylläpidetään sekä terveysliikunnan, että kilpaurheilun tarpeisiin.

Tavoitteet

Liikuntapalveluissa pyritään tuottamaan kunnan asukasmäärää palvelevat kunnalliset liikuntapalvelut.

Jatketaan liikuntapalveluiden, urheiluseurojen ja Pohjois-Pohjanmaan liikunnan säännöllistä yhteistyötä terveysliikunnassa, että kilpaurheilun testausohjelmalla. Muhoksen urheiluseurat ovat tiiviisti mukana tässä toiminnassa. Vuoden 2023 tavoitteena on kehittää edelleen Muhoksella kuntalaiset-kuntoon terveysliikunnan toimintamallin mukaista liikuntaneuvontaa.

Kesällä 2016 käyttöön otettu liikuntahalli, Tähtiareena, on antanut mahdollisuuksia. Hallissa on täysimittainen liikuntahalli, kuntosali ja painisali. Liikuntahalli monipuolistaa liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia paikkakunnalla. Myös suuret liikuntatapahtumat sisäliikunnan alalla mahdollistuvat. Koronan helpotettua otetaan tapahtumat tulevat lisääntymään 2023.

Kirkonkylän koulun uusi liikuntasali tulisi rakentaa mahdollisimman pian.

Jatketaan ryhmäliikuntatoimintaa yhteistyössä Oulujoki-opiston kanssa.

Kunnan tiukasta taloudesta huolimatta pyritään tukemaan urheiluseurojen toimintaa vähintään entisen suuruisilla toiminta- ja kohdeavustuksilla. Liikuntapalvelut jakavat stipendejä urheilusaavutuksista kunnassa hyväksytyin kriteeristön mukaan.

Panostetaan ulkoliikuntapaikkojen kuntoon ja siisteyteen. Kunnostetaan kunnan hiihtoladut ja luistelukentät talousarvion sallimissa puitteissa. Jatketaan reaaliaikaisen hiihtolatujen ja luistelukenttien kunnossapidon seurantaan kunnan www-sivuilla. Osallistutaan Rokuan latujen kunnostamiseen latupoolin mukaisella osuudella. Talousarviossa huomioidaan tarve lisämäärärahoille luistelukenttien ja hiihtolatujen kunnostuksessa.

Pyritään kehittämään ulkoliikuntapaikkoja talousarvion 2023 investointi ohjelman mukaan. Tavoitteena olisi aloittaa Korkalanvaaran hiihtokeskuksen kehittämistyö, tällä hetkellä on valmistumassa hankesuunnitelma. Kirkkosaaren ja Päivärinteen kuntoratojen kunnostukset pitää saada tehtyä.

Osallistutaan Humanpolis Oy:n hallinnoimaan hankkeeseen, jolla kunnostetaan Oulujokilaakson Tervareitistöä ja Rokuan ydinalueen latuja. Mukana hankkeessa ovat

Humanpoilis OY, Muhoksen kunta, Utajärven kunta, Vaalan kunta ja Metsähallitus. Rahoitukseen tulee 70 %:n osuus ELY-keskukselta.

Kannustetaan muhoslaisia hoitamaan kuntoaan erilaisilla tapahtumilla, mm. Uu kesäksi kuntoon-kampanja uimahallilla.

Muhoslaisia ikäihmisiä kannustetaan liikkumaan Voimaa Vanhuuteen-hankkeen avulla. Muhoksen kunta pääsi 2022 mukaan hankkeeseen kolmeksi vuodeksi.

Jatketaan liikuntavälinelainaamon kehittämistä yhteistyössä Kirjaston kanssa.

Kulttuuripalvelut

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluiden toimia johdattaa Muhoksen kuntastrategia 2025:n visio, jossa Muhos on merkittävä kulttuuri- ja matkailukohde Rokua Geopark -alueella sekä Oulujokilaakson keskus, jossa viihtyisyys ja turvallisuus ovat avainasemassa. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on myös alueellinen yhteistyö muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa.

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluissa työskentelee päätoiminen kulttuurituottaja. Kulttuuripalveluista vastaa Oulujoki-Opiston rehtori ja kulttuuriasioita käsitellään kulttuuritiimissä.

Kunnan tehtävänä on tarjota taide- ja kulttuuripalveluita sosioekonomisesta taustasta, iästä ja asuinpaikasta riippumatta kuntalaisilleen ja taata täten kulttuuripalveluiden monipuolisuus ja saavutettavuus. Kunnan kulttuuripalvelut tukevat ja tuottavat palveluita yhteistyössä muiden luovien alojen yrittäjien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa siten, että se toiminnallaan vahvistaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta, identiteetin rakentamista, sivistystä ja virkistystä. Kulttuuripalvelut hakevat aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta kattavien kulttuuripalveluiden toteuttamiseen. Muhoksen kunnan kulttuuriohjelma pitää sisällään tavoitteita, joissa on huomioitu vuonna 2019 voimaan tullut Laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa laajempaa kulttuuriohjelmaa ja se on otettu käyttöön vuoden 2022 aikana yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Toteutuakseen täydessä mitassaan kulttuurikasvatussuunnitelma tarvitsee määrärahoja, joka kattaisi osan suunnitelman sisällöistä sekä kuljetuskustannuksista. Vuodelle 2023 esitetään 2 500 euron määrärahaa kuljetuskustannuksiin. Kulttuurikasvatussuunnitelma takaa kaikille lapsille ja nuorille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea monipuolisesti paikallista kulttuuria. Kulttuurikasvatussuunnitelma "Tähtireitti" on osa Muhoksen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmia.

Kulttuuripalvelut tarjoaa laadukasta kulttuurisisältöä myös tapahtumien muodossa. Vuonna 2023 järjestetään viidettä kertaa Lemmenpolun valot -valotaidetapahtuma. Vuosina 2019-2021 tapahtuma järjestettiin ulkopuolisella rahoituksella (yksityishenkilön perintö), mutta tuleville vuosille siihen varataan määrärahat kulttuurin budjetista. Tapahtuma on kasvanut vuosittain ja viime vuosina tapahtuman taiteellisesta toteutuksesta on vastannut Pohjoinen oopperakomppania. Tapahtuman tuotannosta on vastannut Muhoksen kulttuuripalvelut / kulttuurituottaja. Vuorovuosittain järjestettäville Koivu ja Tähti -päiville sekä Muhoksen Musiikkipäiville laaditaan vuosittain erilliset tapahtuma suunnitelmat ja budjetit. Vuonna 2023 kulttuuripalvelut tuottaa Muhoksen Musiikkipäivät. Koivu ja Tähti -päivät ja Muhoksen Musiikkipäivät -tapahtumien konseptit suunnitellaan vuodesta 2023 alkaen uusiksi, tapahtumia tiivistetään ja osa niille suunnitellusta vuosittaisesta budjetista siirretään Lemmenpolun valot -tapahtuman käyttöön yleiseen kulttuuripalveluun. Koivu ja Tähti -päivät ja Muhoksen Musiikkipäivät -tapahtumien konseptia on syytä tarkastella uudestaan, sillä ne eivät ole viime vuosina tavoittaneet yleisöä riittävästi. Lisäksi talousarviossa esitetään muiden, pienempien tapahtumien tuotantoon käytettävän määrärahan nostamista 1 000 eurolla (tilikohta: asiakaspalveluiden ostot muilta).

Kulttuuripalvelut tuottaa myös vuosittain kasvaneen Muhoksen Vappu -tapahtuman, jonka määräraha tulee kunnan markkinoinnista. Näiden suurempien tapahtumien lisäksi kulttuuripalvelut tekevät yhteistyötä muiden tapahtumia järjestävien tahojen kanssa. Vakiintuneeseen tapahtumien vuosikelloon kuuluvat mm. kuukausittaiset After Work -tapahtumat, Oulun kansainväliset lasten- ja nuortenelokuvien festivaali osana kulttuurikasvatussuunnitelmaa sekä Vanhustenviikko. Vuosittain toteutetaan myös useita yksittäisiä tapahtumia, kuten kesälle 2023 suunnitellut Kirkkosaaren sillan avajaisjuhlat.

Muhos on mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeessa, ja suunnittelee toimenpiteitä kulttuuripääkaupunkivuotta kohti. Oulujokilaakson kuntien (Muhos, Utajärvi, Vaala) ja Humanpolis Oy:n kanssa viedään eteenpäin Oulu2026-hakukirjaan päässyttä Löytöretki taiteeseen -hanketta. Yhteistyötä jatketaan Kulttuuriosuuskunta ILMEen kanssa kehittäen kulttuuripalveluiden tarjontaa kohderyhmille, jotka muuten jäävät helposti kulttuuripalveluiden ulkopuolelle. Lisäksi kulttuuripalvelut ovat aktiivisesti mukana Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritoimijoiden verkostossa.

Kulttuurituottaja tekee aktiivisesti yhteistyötä teknisten palveluiden kanssa pitääkseen yllä prosenttitaideperiaatteen käytäntöjä, jotka on hyväksytty käyttöön harkinnanvaraisesti Muhoksen kunnan rakennus- ja korjauskohteissa. Kulttuurituottaja toimii tarvittaessa konsulttina esimerkiksi taidehankintoja koskien. Vuonna 2023 uuden Kirkkosaaren sillan yhteyteen valmistuu Pia Hentusen ympäristötaideteos, jonka suunnittelu- ja toteutusvaiheessa kulttuurituottaja on mukana.

Koivu ja tähti -kulttuurikeskus

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa saada kulttuurikeskuksesta vetovoimainen, elävä ja viihtyisä tapahtumapaikka. Rakennus on valmistunut vuonna 1997 ja se tarvitsee jo uudistusta ja nykyaikaistamista. Kunnanvaltuuston hyväksymä kulttuuriohjelma (2021-2025) pitää sisällään kulttuurikeskuksen perusparannus- ja laajennushankkeen. Hankkeelle tehtiin suunnittelutyö jo vuonna 2021, mutta nämä suunnitelmat eivät päässeet toteutukseen. Hankkeen suunnittelutyöryhmä on valmistellut vuoden 2022 aikana uudet suunnitelmat vuoden 2023 perusparannusremonttia varten. Laajennusosa on karsiutunut suunnitelmista pois. Tärkeimpinä uudistuksina uuden suunnitelman mukaisesti kulttuurikeskukselle tulee olemaan näyttelytilojen nykyaikaistaminen sekä tilojen suojaaminen aikana, kun itsepalvelukirjasto on käytössä sekä auditorion päivitys sisältäen sähköjen uusinnan. Auditorion av-laitteet eivät ole toimineet yhteen vanhojen sähkövetojen kanssa, joten niiden uusiminen on oleellinen osa perusparannusta. Lisäksi kahvilan keittiö remontoidaan ja pintoja ja kalusteita päivitetään.

Uudistettu kulttuurikeskus on yksi vahva toimija Oulu2026 -kulttuuripääkaupunkihankkeessa ja tarjoaa monipuolisen lähimatkailukohteen alueella. Kulttuurikeskuksen uudistamisesta on tehty tarveselvitys vuosina 2018-2019 ja selvityksen valmistelussa on osallistettu kuntalaisia ja päättäjiä sekä kuunneltu henkilöstöä. Tarveselvityksessä on otettu huomioon käyttäjien asiakaskyselyt sekä muuttuneiden palvelukokonaisuuksien vaatimukset.

Perusparannus- ja laajennushanke

Perusparannuksen on tarkoitus kattaa Koivun ja Tähtien kulttuuritilojen osalta nykyinen näyttelytila sekä aula, Koivu ja Tähti -sali eli auditorio, naulakkotilojen ja asiakas-wc-tilojen uudistaminen ja osittainen siirtäminen ja talotekniikan uudistaminen.

Kulttuurikeskuksen aulassa on näyttelytila, joka on varusteiltaan vanhentunut eikä vastaa nykyistä tarvetta. Näyttelytilojen tarve on akuutti, sillä kunnassa ei ole muita näyttelytiloja, joita taiteilijat voivat käyttää. Olemassa oleva aula on kuukausittain vaihtuva taidenäyttely ja tapahtumia. Näytt

Koivu ja Tähti -sali

Kulttuurikeskuksen Koivu ja Tähti -salissa on tehty keväällä 2020 mittava av-remontti, jonka yhteydessä on uusittu valtaosa tekniikasta sekä korjattu elokuvaprojektori. Myös vuonna 2022 av-tekniikassa on ollut paljon ongelmia. Vuonna 2021 teknisten palveluiden kanssa käydyissä palaverissa on todettu, että tilaan olisi tarvetta tehdä sähköjen uudistaminen, koska vanhat sähköliitokset eivät tue uutta av-tekniikkaa. Peruskorjattuja tiloja voidaan markkinoida paremmin ulkopuolisille käyttäjille ja saada lisää tuloja.

Oulujoki-Opisto

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palvelut tuotetaan alueellisen kysynnän ja tarjonnan mukaan. Vapaalla sivistystyöllä ja taiteen perusopetuksella on Muhoksen ja Utajärven kunnissa keskeinen rooli elinvoiman ja hyvinvoinnin luojana. Opiston toimintaa kehitetään kokonaisuudessaan vastaamaan asukkaiden tarpeita. Kuntalaisia osallistetaan ja toiveita huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kurssitarjonnan suunnittelussa. Uusia kursseja voidaan tarjota joustavasti myös lukuvuoden alkamisen jälkeen huomioiden taloudelliset reunaehdot. Viime vuosina koronatilanne on vaikuttanut opiskelijamääriin, niin että kursseilla on ollut vapaita paikkoja. Syksyn 2022 osalta erityisesti liikuntakurssit ovat täyttyneet paremmin kuin aikaisempina vuosina. Koronatilanteen vuoksi toimiinnassa huomioidaan jatkossakin Opetushallituksen ja AVI:n sekä kunnan ohjeet toiminnan turvallisesta järjestämisestä.

Oulujoki-Opisto kuuluu Meri-Pohjolan opistopiiriin, joka on 16 Pohjois-Pohjanmaan ja 3 Kainuun maakunnan kansalaisopiston muodostama yhteistyöverkosto. Opistopiiri valvoo opistojen yhteisiä etuja, tekee tunnetuksi kansalaisopistotyötä koko toiminta-alueellaan sekä muun muassa tarjoaa maksutonta koulutusta opistopiirin alueella. Opisto haluaa pysyä mukana yhteiskunnan tietoteknistymisessä. Sähköisten palvelujen kehittäminen esim. Meri-Pohjolan opistopiirin yhteistyöllä sekä opetusteknologian uudistaminen ovat isoja lähitulevaisuuden haasteita, jotka vaativat resursseja ja koulutusta. Tietoteknisten taitojen opiskelumahdollisuuksia tarjotaan jatkossakin sekä edistetään uusien tietovarojen käyttötaitoa sekä medialukutaitoa. Opiston tavoitteena on järjestää monipuolisesti verkkokursseja ja sitä kautta mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen ja toimiminen verkkoympäristössä. Opiston toiminnan viestinnässä ja markkinoinnissa käytetään monipuolisesti digitaalisen viestinnän välineitä, jotta kursseille saadaan osallistujia ja opiston asema yhtenä merkittävänä alueellisena toimijana kasvaa.

Opistossa on tarjolla laajasti taiteen perusopetuksen (TPO) musiikin yleisen ja laajan sekä kuvataiteen yleisen oppimäärän mukaista opetusta. Opetuksella tuetaan tavoitteellista musiikin tai kuvataiteen harrastusta ja oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opintojen jälkeen oppilaalla on parempia valmiuksia hakeutua jatkokoulutuksiin tai jatkaa taiteen parissa harrastamista. Musiikkia tai kuvataidetta voi harrastaa myös vapaan sivistystyön puolella esim. musiikkileikkikoulun tai varhaisiän kuvataidekasvatusryhmissä, jotka antavat hyvän pohjan TPO opintoihin. Vuoden 2023 aikana on tavoitteena kehittää opetussuunnitelmien mukaisesti oppilaiden arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä. Lisäksi taiteen perusopetuksen opettajien digi- ja etäopetusvalmiuksia kehitetään yhteistyössä Meri-

Pohjolan opistopiirin kanssa ja hyödynnetään myös Kansalaisopistoliiton tarjoamia koulutuksia ja asiantuntemusta.

Nykytyöelämän monimuotoisuus edellyttää meiltä koko elämän ja työuran aikaista osaamisen kehittämistä. Opistoissa on perinteisesti opittu monenlaisia niin työ- kuin vapaa-aikaakin hyödyttäviä tietoja ja taitoja, joiden tunnistaminen ja tunnustaminen on tähän asti ollut puutteellista.

Vapaan sivistystyön koulutuksissa saavutettavan osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen helpottamiseksi tehty lakimuutos on mahdollistanut elokuun 2021 alusta sen, että kansalaisopistot ja muut vapaan sivistystyön oppilaitokset voivat halutessaan järjestää osaamisperusteisesti toteutettuja kursseja, joiden suoritustiedot voidaan viedä opiskelijoiden muiden koulutustietojen tapaan osaksi kansallista, eri koulutusasteiden opintosuoritukset ja tutkintotiedot sisältävää Koski-tietovarantoa. Näin kansalaisopistoissa saavutettu osaaminen on aiempaa helpommin yksilön hyödynnettävissä. Vuonna 2023 myös taiteen perusopetuksen suoritukset on mahdollista viedä Koskeen. Oulujoki-Opiston kursseja suunnitellaan vuonna 2023 osaamisperusteisesti ja osa kursseista suunnitellaan niin, että ne ovat ns. Koski -kelpoisia. Tämä on iso projekti opistossamme saada tämä toteutumaan.

Oulujoki-Opiston on tärkeää pysyä kehityksessä mukana yhtenä merkittävänä alueen oppilaitoksena. Opiston hallinnon resurssit ovat pienet verrattuna samansuuruisiin tai pienempiin opistoihin. Oulujoki-Opistossa on 80 % rehtori ja 75 % opistos sihteeri. Opistossa on 5 päätoimista opettajaa ja n. 47 tuntiopettajaa. Opistossa ei ole suunnittelijaopettajia, vararehtoreita tms. ja kaikkien kurssien suunnittelu on rehtorin vastuulla. Koski-uudistus tuo hallintoon paljon lisätyötä, koska hallinnon vastuulle jää oppilaiden suoritusten vienti Koskeen ja sitä ennen tiedot tulee olla myös valtakunnallisessa e-perusteissa. Tämän vuoksi hallintoon tarvittaisiin 100 % opistos sihteeri, mutta jos määrärahat eivät riitä niin 5 % työajan kasvattaminen (80%) auttaa. Oulujoki-Opiston hallinto on haavoittuva, koska varahenkilöitä ei ole rehtorin tai toimistohenkilön ollessa poissa. Opistossa olisi hyvä olla opettaja, jolla olisi myös suunnittelutehtäviä ja joka voisi tarvittaessa toimia rehtorin sijaisena ja ottaa vastuuta yhdessä rehtorin kanssa myös kurssisuunnittelusta ja kehittämisestä. Opiston vakituista opetushenkilöstöä eläköityy lähivuosina, joten vuoden 2023 aikana suunnitellaan, miten opetus- ja hallintoresurssia voidaan kehittää vastaamaan nykytilan ja tulevaisuuden tarpeita.

Korona on vaikuttanut toteutuneisiin tunteihin ja opiskelijamääriin. Ennen koronaa v. 2019 opiskelijoita oli 1623, mutta vuosina 2020 netto-opiskelijoita oli 1380 ja vuonna 2021 yhteensä 1305. Vuonna 2022 tilanne on hieman parantunut, mutta vuoden 2019 tasolle ei vielä päästä ja tämä heijastuu suoraan opiston saamiin kurssimaksutuloihin. Taiteen perusopetuksen opiskelijamäärät ovat pysyneet lähes samana koronasta huolimatta, koska lasten- ja nuorten opetuksia on voitu järjestää normaaliin tapaan. Vuodelle 2022 nostettiin tulo-odotuksia 5 %,

mutta näyttää siltä, että tavoitteeseen ei ihan päästä, joten vuonna 2023 talousarvioon ei lisätä tulo-odotuksia enempää.

Tavoitteet

- Opiston toimintaa kehitetään ja arvioidaan kokonaisuudessaan kehittämisohjelman mukaisesti. Uusi kehittämisohjelma otetaan käyttöön vuoden 2023. Pohjana käytetään kuntien hyvinvointisuunnitelmia ja strategioita sekä Meri-Pohjola opistopiirin yhteistä kehittämisohjelmaa. Ohjelmassa määritellään myös tulevien vuosien strategiset tavoitteet ja toiminnan kehittämisen suuntaviivat ja tarpeet.
- Opiston kurssit suunnitellaan osaamisperusteisesti ja osa kursseista viedään opiskelijan luvalla Koski- tietovarantoon. Osaamisperusteisuus on organisaation näkökulmasta ennen kaikkea toimintaa ohjaava periaate ja ajattelutapa, joka tuottaa laatua toimintaan ja helpottaa opiskelijan hankkiman osaamisen hyödyntämistä.
- Opiston tavoitteena on edistää toimialueensa asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista.
- Monipuolisilla koulutuspalveluilla lisätään alueen elinvoimaa ja houkuttelevuutta. Yhteistyötä tehdään opettajien rekrytointiin ja kursseihin liittyen mahdollisuuksien mukaan muiden opistojen kanssa.
- Opiston viestintään ja kurssien markkinointiin panostetaan ja viestinnän välineitä käytetään monipuolisesti, jotta kursseille saadaan osallistujia ja näkyvyys alueen toimijana kasvaa.
- Opisto tarjoaa geopark -kursseja ja luentoja yhteistyökumppaneiden kanssa ja asemaa Geopark-oppilaitoksena vahvistetaan.
- Opetus on laadukasta ja asukkaiden tarpeita vastaavaa. Opisto hyödyntää Meri-Pohjola opistopiirin verkostoja ja maksuttomia koulutuksia.
- Taiteen perusopetuksen arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä kehitetään opetussuunnitelmien mukaisesti.

Kirjastopalvelut: pääkirjasto ja kirjastoauto

Palvelukuvaus

Muhoksen kirjasto tarjoaa asiakkailleen tasapuolisesti laadukasta, ajanmukaista ja asiantuntevaa kirjasto- ja tietopalvelua, mahdollisuuksia erilaisiin elämyksiin sekä tiedonhallintataitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen. Kirjasto panostaa myös oheistoimintaan ja sähköisten palveluiden opastukseen. Tärkein perustehtävä liittyy lukutaidon kehittämiseen ja lukemisharrastuksen tukemiseen. Uusin tehtävä liittyy yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistämiseen sekä aktiivisen kansalaisuuden, demokratian ja sananvapauden edistämiseen. Kirjaston toimintaa tukee alueellinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen kirjastoverkko sekä muut yhteistyökumppanit.

Tärkeimmät erillistavoitteet ja toimenpiteet

Talouteen liittyvä tavoite on kustannusten pitäminen määritellyissä rajoissa. OUTI-kirjastojen tiivis yhteistyö tuo mukanaan toiminnan kehittämismahdollisuuksia pienin, monille harteille jakaantuvien kustannuksin. Yhteishankinnat ovat kauttaaltaan edullisempia kuin yksittäiset hankinnat. Oulun kaupunginkirjasto yhtenä OUTI-kirjastona ja alueellisena kehittämiskirjastona on tärkeä asiantuntijaresurssi. Yhteistyötä tehdään myös kaikkien Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin kirjastojen kanssa mm. yhteisen e-kirjaston muodossa. Yhteinen avoimeen lähdekoodiin perustuva kirjastojärjestelmä tuo huomattavia kustannussäästöjä. Myös Muhoksen lukion kirjasto ja Kirkonkylän alakoulun kirjasto liittyvät samaan Koha-kirjastojärjestelmään syksyllä 2022.

Palveluiden osalta yleisesti tavoitellaan 80% tyytyväisyysastetta, jota mitataan jatkuvalla palautteen keräämisellä. Kirjaston lehtisaliin on tullut pysyväisluonteinen Geopark -näyttely keväällä 2021. Kirjastotilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikäytön suunnittelu toteutettiin keväällä 2022. Valtionavustuspäätös omatoimikirjaston rakentamiseen on saatu keväällä 2021. Tämän hetkisen suunnitelman mukaisesti kirjastotilojen perusparannus ja uudelleenjärjestely omatoimikirjastopalveluiden käyttöön saamiseksi toteutetaan kesällä 2023. Tilojen uudelleenjärjestelyssä halutaan ottaa huomioon erityisesti kirjaston merkitys tilana, yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Lasten ja nuorten palveluita halutaan myös parantaa ja tarjota heille tiloja ajanviettoon. Kirjastoon perustettiin syksyllä 2021 asiakasraati, joka koostuu eri ikäisistä kirjaston käyttäjistä, joiden osallistamisella saadaan arvokasta tietoa tilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikirjastopalveluiden suunnittelussa sekä muiden palveluiden kehittämisessä. Asiakasraadin toinen kausi käynnistyi syksyllä 2022.

Kirjastotyön yksi perustavoite on lukutaidon kehittymisen ja lukemisharrastuksen tukeminen. Lasten ja nuorten kirjastotyön osalta ylläpidetään kirjaston ja koulujen välistä yhteistyötä. Alakouluissa on käytössä kirjastoreitti, jolla turvataan yhdenmukainen palvelu kaikille tietyn vuosiluokan oppilaille ja yläkoulussa on käytössä äidinkielen ja kirjallisuuden opettajien kanssa tehty yhteistyösopimus. Myös kunnan varhaiskasvatuspalveluiden kanssa on tehty yhteistyösopimus keväällä 2021. Lisäksi kirjasto on mukana kunnan kulttuurikasvatussuunnitelmassa. Kirjastoon rekrytoitiin pedagoginen informaattikko alkuvuodesta 2022. Tehtävässä painotetaan lasten ja nuorten kanssa toimimista ja pedagogista osaamista. Pedagoginen informaattikko vastaa varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Syksyllä 2020 alkanut hanke nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi kirjastoyhteistyön avulla on saatu päätökseen ja siitä saatuja tuloksia on ryhdytty hyödyntämään jokapäiväisessä työssä.

Tietyt vuosiluokat kutsutaan vuosittain kirjastovierailulle, jolloin heille opetetaan tiedonhakuja, kirjaston käyttöä ja vinkataan kirjallisuutta. Lisäksi henkilökunta tekee kouluvierailuja. Kirja-aineistoa tuodaan tutuksi kirjoihin liittyvien tietokilpailujen, lukukilpailujen sekä viikoittaisten satutuokioiden avulla. Satutuokioita järjestetään nyt myös kirjastoautossa kaksi kertaa

kuukaudessa viidellä eri pysäkillä. MLL:n perhekahvilatoimintaa järjestetään kirjastossa kerran kuukaudessa. Henkilökunta järjestää sinne lukemisen edistämiseen liittyvää ohjelmaa. Myös erilaisilla tapahtumilla houkutellaan lapsia lukemisen pariin, vuonna 2022 on järjestetty mm. Koivu ja tähti kulttuurikeskuksen 25-vuotisjuhlien yhteyteen lukemiseen ja kirjallisuuteen liittyvää ohjelmaa lapsille ja aikuisille. Myös taiteiden yössä kirjasto oli mukana. Vanhuksille on tehty nukketheaterin muodossa kirjaston käyttöön liittyviä opastusvideoita. Lapsille on pidetty nukketheateriesityksiä ja näistä on tehty myös videotallenteita. Kirjasto on osallistunut vuosittain lokakuussa järjestettävään kansainväliseen 24 tuntia sarjakuvaa -tapahtumaan. Syyslomalle on suunnitteilla lapsille ja nuorille toimintaa, mm. nallelääkäri vieraillee kirjastossa. Marraskuussa on jokavuotinen pelipäivä yhteistyössä 4H:n kanssa. Lukukoiratoimintaa jatkettiin syksyllä 2022.

Syksyllä 2021 haettiin erityisavustusta yleisten kirjastojen toiminnan kehittämiseen kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun foorumeina. Hankkeen puitteissa on tarkoitus kehittää uudesta perusparannetusta kirjastosta päättäjien ja kuntalaisten kohtaamispaikka ja järjestää toimintaa, joka helpottaa kynnystä kuntalaisten vaikuttamiseen ja parantaa vaikuttamismahdollisuuksia kuntalaisia koskeviin asioihin. Ensimmäinen tapahtuma hankkeen tiimoilta on suunnitteilla tammikuulle 2023. Se toteutetaan yhteistyössä kirjaston asiakasraadien kanssa.

Alkukesästä 2022 haimme lukukeskuksen toiminta-avustusta Lukeva kunta -hankkeeseen yhdessä Tyrnävän, Limingan, Lumijoen ja Hailuodon kuntien kanssa. Tyrnävä hallinnoi hanketta. Muhoksen kunnasta hankkeessa on mukana kirjaston, varhaiskasvatuksen, alakoulun ja yläkoulun edustaja ja siinä on tarkoitus suunnitella lukupolut varhaiskasvatuksesta yläkoulun loppuun saakka sekä jakaa hyviä käytänteitä ja toimintamalleja kuntien kesken.

Kirjaston toiminnan tavoitteena on kirjojen sisältöjen esille tuomisen lisäksi tarjota mahdollisuuksia viihtymiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kirjastossa järjestetään kauno- ja tietokirjallisuuspiirejä. Myös käsitöitä ja kirjallisuutta yhdistelevä Lankaklubi jatkaa toimintaansa loppuvuodesta 2022. E-aineistojen ja palveluiden opastamiseen panostetaan. Vanhusten viikolla järjestetäänkin Senior -surf tapahtuma, jossa ikäihmisille opastetaan kirjaston verkko- ja e-palveluiden käyttöä. Lisäksi annetaan jatkuvaa digiopastusta.

Yhteistyötä tapahtumajärjestelyissä jatketaan kulttuuripalveluiden, nuoriso- ja liikuntapalveluiden, kirjastokahvila Joviaalin, seurakunnan ja eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Toiminta on ollut hyvin hedelmällistä ja olemme yhdessä saaneet hienoja tapahtumia aikaan. Tapahtumien osallistujamäärä on ollut vielä matalammalla tasolla koronapandemiasta johtuen. Syksyllä 2022 olemme palanneet taas normaaliin toimintaan ja kirjaston kävijämäärätkin ovat nousseet huomattavasti.

Talous

Koronapandemiasta johtuen tilojen käyttökorvaukset ovat supistuneet, mutta lähtenevät nousuun taas ensi vuonna. Tuottoa saadaan tilavuokrista silloin kun kirjaston tilat ovat kunnan ulkopuolisen toimijan käytössä eikä tilan käyttäjä ole yleishyödyllinen yhdistys. Pääsääntöisesti tapauksissa, jolloin vuokratuloa saadaan, osa kirjastotilaa joudutaan sulkemaan pois asiakaskäytöstä. Vuonna 2022 palauttamatta jääneen aineiston huomautusmaksut nousivat.

Henkilöstökuluissa on säästetty viime vuosina, koska ei ole toimittu täydellä henkilökuntakapasiteetilla. Yksi kirjastovirkailija irtisanoutui kesällä 2022, eikä toimea täytetä uudelleen. Lisäksi on tehty omaehtoisesti lyhyempää työaikaä eikä sijaisia ole palkattu. Yleisestä maailmantilanteesta johtuvan hintojen nousun vuoksi ainakin kirjallisuuden ja polttoaineiden osalta kulut tulevat nousemaan.

Perustettavat ja lakkautettavat toimet ja virat

Talousarvioesitys sisältää virkojen ja toimien osalta.

Vakinaiset

- lukion ja perusopetuksen matematiikan tuntiopettajan
- lukion ja yläkoulun yhteisen biologian, maantieteen ja terveystiedon päätoiminen tuntiopettaja
- yläkoulun nivelvaiheen oppilaanohjaajan virka

Määräaikaiset

- Oulujoen koulun erityisluokanopettajan viran lukuvuodelle 2023 – 2024
- yläkoulun erityisluokanopettajan virka lukuvuodelle 2023-2023
- Kirkonkylän koulun erityisluokanopettajan virka lukuvuodelle 2023-2024
- yläkoulun kolmannen pienryhmän koulunkäynninohjaaja lukuvuodelle 2023-2024
- 2 lastenhoitajaa
- yksi varhaiskasvatuksen opettaja
- sivistys- ja hyvinvointipalvelujen johto- ja esimiestehtävän asiantuntija 1.4.alkaen 2023.